gemeente **Roermond**

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: **Steunvraag continuïteitsplan Mutsaersstichting**
Zaaknummer: **15912-2024**
Datum: **6 juni 2024**

Inleiding

De Mutsaersstichting vervult als aanbieder een cruciale jeugdhulpfunctie in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg. Direct na het aantreden van de nieuwe Raad van Bestuur van de Mutsaersstichting in september 2023 is duidelijk geworden dat de Mutsaersstichting zich in een financieel zorgelijke situatie bevindt. Om die reden is het Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp in werking getreden en is de Mutsaersstichting, in overleg met de stakeholders en de Jeugdautoriteit, begonnen met een traject richting een herstelplan. Op 26 januari 2024 heeft de Mutsaersstichting een 'houtskoolschets' van het herstelplan gedeeld en is daarover het gesprek met de stakeholders aangegaan. Dit proces heeft geleid tot een definitief Meerjarenherstelplan dat de Mutsaersstichting op 25 maart 2024 heeft opgeleverd (bijlage 1a en 1b). Op 9 april 2024 heeft de Jeugdautoriteit op verzoek van gemeenten en Mutsaersstichting geconcludeerd dat de verder verslechterde situatie van de Mutsaersstichting te bestempelen valt als problematisch (trede 4). In deze trede worden Mutsaersstichting en gemeenten geacht een continuïteitsplan op te stellen. Het continuïteitsplan is gericht op het borgen van continuïteit van zorg aan jeugdigen en gezinnen en behoud van professionals voor de (jeugd)zorg. In het plan is ook een steunvraag aan de stakeholders, waaronder gemeenten, opgenomen. De Jeugdautoriteit heeft geadviseerd het Meerjarenherstelpan te beschouwen als continuïteitsplan.

In dit voorstel wordt u verzocht om op basis van het continuïteitsplan van de Mutsaersstichting een bedrag van € 1.181.890,64 beschikbaar te stellen om zodoende de continuïteit van jeugdhulp te borgen.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld:

1. De continuïteit van jeugdhulp die de Mutsaersstichting aan onze jeugdigen en gezinnen biedt te borgen door € 1.181.891 beschikbaar te stellen ter dekking van de financiële bijdrage aan het continuïteitsplan van de Mutsaersstichting;
2. Een bestemmingsreserve binnen het cluster sociaal domein met als bestedingsdoel 'continuïteitsplan Mutsaersstichting" in te stellen voor de periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2025;
3. Een bedrag van € 1.181.891 vanuit de algemene reserve vrij te laten vallen en te storten in de nieuwe bestemmingsreserve;
4. De begroting te wijzigen conform de toelichting op de middelen.

Argumenten

1.1 Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de continuïteit van jeugdhulp

Gemeenten zijn als opdrachtgevers van jeugdhulp op basis van de Jeugdwet verantwoordelijk voor een toereikend aanbod van jeugdhulp (jeugdhulpplicht), zodat jeugdigen en hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers passende jeugdhulp krijgen, ook in geval van (dreigende) discontinuïteit van een aanbieder. Gemeenten hebben daarmee een verantwoordelijkheid voor het bevorderen van de continuïteit van jeugdhulp, zodat de jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers niet (tijdelijk) wegvalt.

Elke aanbieder van cruciale jeugdhulpfuncties heeft daarom landelijk een accounthoudende regio aangewezen gekregen. Dat is de jeugdhulpregio waar de aanbieder de grootste omzet heeft. Voor de Mutsaersstichting is dat Noord-Limburg, waarbij de drie jeugdhulpregio's in Noord- en Midden-Limburg[1] hebben afgesproken hier samen in op te trekken onder de noemer Limburg-Noord. Deze verantwoordelijkheid vloeit voort uit het landelijke convenant 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp' en het daarop gebaseerde 'Draaiboek continuïteit jeugdhulp'. De accounthoudende regio heeft de coördinatie in het proces, maar ook de overige gemeenten buiten de accounthoudende regio die zorg afnemen bij de Mutsaersstichting staan voor hun aandeel aan de lat op basis van dit landelijke convenant.

1.2 De Mutsaersstichting is een aanbieder met cruciale jeugdhulpfuncties

Het Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp (hierna: draaiboek) gaat over jeugdhulpaanbieders die 'cruciale jeugdzorg'[2] bieden. Dat is bij de Mutsaersstichting het geval: de organisatie biedt hoog specialistische jeugdhulp aan kwetsbare jeugdigen en gezinnen met complexe en vaak meervoudige hulpvragen. Het betreft een groot aantal jeugdigen en gezinnen (circa 4.500) en veel medewerkers (ruim 1.000 medewerkers en 800 fte). Sinds 24 oktober 2023 bevindt de Mutsaersstichting zich in trede 3 van het draaiboek wat betekent dat de situatie 'zorgelijk' is en dat Mutsaersstichting zelf aan zet is voor het opstellen van het herstelplan. De Mutsaersstichting is in dit proces begeleid door een extern adviesbureau (PWC).

Sinds 9 april 2024 bevindt de Mutsaersstichting zich in trede 4 ('problematisch') van het draaiboek. Dit vloeit mede voort uit de noodzaak tot extra liquiditeitssteun waartoe gemeenten in maart besloten hebben. Bij trede 4 is er sprake van een continuïteitsplan in plaats van herstelplan (zoals bij trede 3). Met deze stap komen de gemeenten in een betere positie om de continuïteit van zorg te borgen, omdat de gemeenten dan meer aan het stuur zitten. In deze trede 4 is onder meer sprake van een continuïteitsplan in plaats van herstelplan (zoals bij trede 3). De Jeugdautoriteit heeft vastgesteld (bijlage 6) dat het door de Mutsaersstichting opgeleverde herstelplan (bijlage 1a en 1b) gezien de inhoud en de behandelde thema's te beschouwen is als continuïteitsplan. Het herstelplan, met de door gemeenten aan dit steunbesluit verbonden voorwaarden, wordt gezien als het continuïteitsplan.

1.3 De keuzes die de Mutsaersstichting in het continuïteitsplan maakt, passen bij de positie die wij voor de Mutsaersstichting in het zorglandschap zien

De focus van het draaiboek ligt op het borgen van de continuïteit van zorg en niet op het overeind houden van een aanbieder. Om cruciale functies en specialismen te behouden, kan de continuïteit van een jeugdhulpaanbieder uiteindelijk wel een belangrijke rol spelen. Met uitvoering van het herstelplan wil de Mutsaersstichting toegroeien naar een financieel gezonde situatie in 2027. Daarvoor maakt de Mutsaersstichting portfoliokeuzes. De Mutsaersstichting focust zich op Limburg

[1] In Midden-Limburg zijn er twee jeugdhulpregio's, namelijk: Midden-Limburg Oost (Roermond, Roerdalen, Maasgouw en Echt-Susteren) en Midden-Limburg West (Weert, Nederweert en Leudal).

[2] Het gaat hierbij om functies zoals onder meer: jeugdhulp waarvoor de VNG een landelijk raamcontract heeft afgesloten, zorg voor jeugdigen in orthopedagogische behandelcentra; verplichte zorg zoals bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen, verslavingszorg voor jeugdigen en forensische zorg.

(afstoten deelnemingen Brabant) en op de zorg voor jeugdigen van 0 – 23 jaar met een robuust en kwalitatief hoogstaand behandelaanbod. Ook voert de Mutsaersstichting operationele verbeteringen door en vereenvoudigt en versterkt het de organisatie. Kort samengevat: de Mutsaersstichting richt zich op hoog specialistische jeugd GGZ/ jeugdzorg (0-23) voor de jeugdigen en gezinnen in Limburg met een robuust en kwalitatief hoogstaand behandelaanbod (ambulant en (poli)klinisch) met enkele begeleidingsvormen.

De Mutsaersstichting wordt gezien als hoog specialistische jeugdhulpaanbieder die sterk is in behandeling (zowel ambulant als klinisch) van kwetsbare jeugdigen en gezinnen met (vaak) meervoudige en complexe hulpvragen. Verder is de Mutsaersstichting, samen met MET GGZ en Xonar, voor Noord- en Midden-Limburg momenteel uitvoerder van de crisishulp jeugd (zowel de toegang tot crisishulp als de crisishulp zelf). De Mutsaersstichting, inclusief de deelnemingen Hoeve de Kaolder en Grijp 't Leven, is bij alle segmenten van jeugdhulp[3] in Noord- en Midden-Limburg een belangrijke aanbieder die zorg levert aan een aanzienlijk deel van het totaal aantal cliënten. De toekomstrichting die de Mutsaersstichting in het herstelplan beschrijft en de portfoliokeuzes die de Mutsaersstichting daarin maakt, passen bij de positie die wij voor de Mutsaersstichting in het zorglandschap zien. Dit maakt dat de inhoudelijke werkgroep positief heeft geadviseerd over toekomstrichting en inhoudelijke keuzes die de Mutsaersstichting in het herstelplan heeft opgenomen (zie bijlage 3).

1.4 De financiële steunvraag uit het continuïteitsplan is voldoende onderbouwd en realistisch met inachtneming van de 'post onvoorzien'.

De regionale financiële werkgroep (bestaande uit een afvaardiging van de jeugdhulpregio's en de MGR onder begeleiding van de regievoerder) heeft de afgelopen periode veelvuldig met de Mutsaersstichting en PWC gesproken om inzicht te krijgen in de financiële situatie en de onderbouwing van de financiële steunvraag. Om deze steunvraag te beoordelen heeft de werkgroep een toetsingskader opgesteld op basis waarvan de werkgroep het herstelplan heeft beoordeeld. De financiële werkgroep komt tot een positief oordeel: de steunvraag is voldoende onderbouwd en realistisch (zie bijlage 4).

De financiële steunvraag uit het continuïteitsplan bedraagt in totaal € 11,4 miljoen. Opgesplitst in jaren: 2024 kent een financiële vraag van € 10,2 miljoen, 2025 van € 1,2 miljoen[4]. Van het totale bedrag is € 0,6 miljoen voor de Brabantse gemeenten. Dit betreft de transitiebijdrage voor Buro Maks ten behoeve van de overdracht van activiteiten en zorgcontinuïteit. De financiële steunvraag voor de Limburgse gemeenten is daarmee in totaal € 10,8 miljoen voor de jaren 2024 en 2025. In de financiële steunvraag is rekening gehouden met een 'post onvoorzien' van € 2,3 miljoen om risico's op te vangen.

Geadviseerd wordt de financiering zo vorm te geven dat de MGR het totale steunbedrag van € 10,8 miljoen aan de Mutsaersstichting verleent als subsidie. Daarbij bestaat de financiering uit twee delen:

- € 1 miljoen met 'gefixeerde' terugbetalingsverplichting in vijfjaarlijkse termijnen, met een rentepercentage van 3,5%;
- € 9,8 miljoen met 'flexibele' terugbetalingsverplichting afhankelijk van het behalen van financiële ratio's door de Mutsaersstichting zonder rentepercentage.

[3] Voor jeugdhulp is het zorglandschap ingedeeld in 5 segmenten: Opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf (segment 1), Wonen (segment 2), Dagbehandeling/dagbesteding (segment 3), ambulante jeugdhulp (segment 4) en crisishulp jeugd (segment 5).

[4] In 2026 wordt nog € 0,3 miljoen gevraagd. Dit bedrag wordt nu niet meegerekend, omdat er met de overgang naar nieuwe contracten (en met de verplichten vanuit de AMvB reële prijzen Jeugdwet (per 1 juli 2024)) een onvergelijkbare situatie ontstaat met de jaren 2024 en 2025.

Deze steunvraag moet gezien worden tegen de achtergrond dat de Mutsaersstichting duidelijk portfoliokeuzes maakt, toewerkt naar het afstoten van niet-rendabele deelnemingen, de productiviteit van medewerkers verhoogt, het ziekteverzuim verlaagt en verder bespaart op inhuur en overhead. De verwachting van de Mutsaersstichting is dat de portfoliokeuzes leiden tot een resultaatsverbetering van € 2,2 miljoen. Met de operationele verbeteringen verwacht de Mutsaersstichting een zelfstandige ombuiging van € 7,8 miljoen te realiseren. Daarmee staat de Mutsaersstichting zelf aan de lat voor een ombuiging van € 10 miljoen.

Aan de steun verbinden we voorwaarden. Deze voorwaarden worden momenteel uitgewerkt en na besluitvorming in de gemeenteraden over het raadsvoorstel aan het college voorgelegd in de vorm van een subsidiebeschikking en een uitvoeringsovereenkomst.

Een eerste overzicht van de te formuleren voorwaarden is opgenomen in bijlage 8. Die gaan zowel over het inbouwen van zekerheid rond de financiële steun, transparantie en monitoring om inzicht en grip te houden als over de governance, en de wijze van samenwerken in het zorglandschap. De voorwaarden zijn bedoeld om te garanderen dat de steun wordt ingezet waarvoor deze is bedoeld. Zo kunnen we volgen of de steun wordt ingezet passend is bij de keuzes en maatregelen uit het herstelplan. Ze bieden gemeenten de gelegenheid mee aan het stuur te zitten volgend uit de rol van gemeenten bij trede 4 van het draaiboek continuïteit jeugdhulp. En ze beperken eventuele risico's die het bieden van steun met zich meebrengt door afspraken te maken over onder meer hypothecaire zekerheid en een terugbetaalverplichting.

1.5 De specialistische jeugdhulp die de Mutsaersstichting biedt, is niet (eenvoudig) over te nemen door andere zorgaanbieders en alternatieve scenario's kennen diverse nadelen

Gebleken is dat de specialistische jeugdhulp die de Mutsaersstichting biedt niet (eenvoudig) is over te nemen door andere zorgaanbieders Dit ligt aan twee factoren. De eerste is dat de zorg van de Mutsaersstichting hoog specialistisch is, bijvoorbeeld op het gebied van jeugd GGZ, eetstoornissen, genderdysforie en verplichte zorg zoals bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen. Deze expertise is niet of maar in beperkte mate aanwezig bij andere zorgaanbieders die in onze regio werken en is in sommige gevallen zelfs landelijk schaars. De tweede factor is dat de Mutsaersstichting aan een groot aantal jeugdigen en gezinnen hulp biedt. Een dergelijk groot volume is niet (eenvoudig) over te nemen door andere aanbieders. Daarom is uitvoering van het herstelplan de beste garantie dat de zorg aan jeugdigen en gezinnen doorloopt. Zie in dit kader ook de brief van de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in bijlage 7a.

Er zijn diverse alternatieven voorstelbaar. In bijlage 7 zijn de alternatieve scenario's verder uitgewerkt. Op basis daarvan kan worden geconcludeerd, met de kennis van nu, de uitvoering van het herstelplan de beste optie is om de continuïteit van zorg te garanderen en medewerkers voor de (jeugd)zorg te behouden.

Dat er momenteel onvoldoende alternatieven bestaan voor de zorg van de Mutsaersstichting is onbevredigend. Om die reden hebben de Limburgse regio's gezamenlijk bij het Rijk geadresseerd dat een meer duurzame oplossing noodzakelijk is.

2.1 Het is een bevoegdheid van uw raad om een bestemmingsreserve in te stellen.

Op basis van artikel 2.2 van de nota reserves en voorzieningen is de vorming van een bestemmingsreserve in het kader van het budgetrecht een bevoegdheid van uw raad. Toevoegingen en onttrekkingen worden door uw raad goedgekeurd via de reguliere rapportagemomenten in de P&C cyclus of via een afzonderlijk raadsbesluit.
Het instellen van de bestemmingsreserve van € 1,2 miljoen met als bestedingsdoel “continuïteitsplan Mutsaersstichting” ligt nu aan u voor ter besluitvorming. Tevens worden de onttrekkingen in de exploitatie al via een begrotingswijziging aan u voorgesteld. Deze zijn gebaseerd op het bevoorschottingsschema behorende bij het continuïteitsplan.

Kanttekeningen en risico’s

1.1 Het verlenen van financiële steun brengt risico’s met zich mee

De verwachting van de Mutsaersstichting is dat de portfoliokeuzes leiden tot een resultaatsverbetering van € 2,2 miljoen. Met de operationele verbeteringen verwacht de Mutsaersstichting een zelfstandige ombuiging van € 7,8 miljoen te realiseren. Dit is een forse opgave, maar naar het zich nu laat aanzien realistische opgave. Toch blijft er een risico dat deze doelen niet worden gehaald en er meer nodig is. In de financiële steunvraag op basis van het herstelplan is rekening gehouden met een ‘post onvoorzien’ van € 2,3 miljoen om dit deels op te vangen.

Bij het opstellen van de voorwaarden is gekeken naar manieren om zicht en grip te houden op de uitvoering van het herstelplan en de besteding van de gevraagde steun om de risico’s voor gemeenten te minimaliseren. Zo is de gevraagde steun opgesplitst in een aantal fasen, waarbij aan de voorwaarden van de ene fase moet zijn voldaan, voordat gemeenten de volgende steun uitbetalen. Gezien de complexiteit en de vele afhankelijkheden is het niet reëel te verwachten dat daarmee alle risico’s voor gemeenten zijn afgedekt.

Het is van belang om de ontwikkelingen binnen de Mutsaersstichting gedurende de looptijd van de steunmaatregelen vanuit gemeenten actief te monitoren. Hiertoe wordt onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep een monitoringsgroep met diverse expertises vanuit gemeenten ingericht.
Doel van deze monitoringsgroep is om de ontwikkelingen binnen de Mutsaersstichting te volgen en afwijkingen vroegtijdig te signaleren en te interveniëren indien nodig. Hiertoe werkt de monitoringsgroep een monitoringsplan uit met indicatoren.

1.2 We stemmen niet in met een extra stroppenpot, omdat in de financiële steunvraag al rekening is gehouden met tegenvallers en onvoorziene zaken

De Mutsaersstichting heeft in het continuïteitsplan de belangrijkste risico’s geïdentificeerd en in kaart gebracht, samen met bijbehorende mitigerende maatregelen. De financiële impact van de risico’s is lastig te kwantificeren. In het continuïteitsplan verzoekt de Mutsaersstichting, in aanvulling op de financiële steunvraag, om een stroppenpot beschikbaar te stellen van € 2,5 miljoen. Die stroppenpot is bedoeld om eventuele onvoorziene ontwikkelingen gezamenlijk te kunnen opvangen. De stroppenpot die in het continuïteitsplan staat beschreven is onvoldoende onderbouwd. Gezien het feit dat in de financiële steunvraag op basis van het continuïteitsplan zelf al rekening is gehouden met een ‘post onvoorzien’ van € 2,3 miljoen (20% van de totale steunvraag) hebben wij besloten om geen aanvullende ‘stroppenpot’ van € 2,5 miljoen toe te kennen.

1.3 Er is een vastgoedplan in ontwikkeling dat gevolgen kan hebben voor de financiering van de steunvraag die uit het continuïteitsplan volgt

De Mutsaersstichting bezit grond en panden op diverse locaties, waarvan de grootste locatie in Venlo ligt. Verkoop van deze grond en panden kan de Mutsaersstichting financiële ruimte geven.

Gelijktijdig aan het organiseren van deze besluitvorming over het herstelplan, werkt de gemeente Venlo daarom momenteel aan een vastgoedplan voor de verwerving van de grond en/of het vastgoed. Als dit vastgoedplan tot uitvoer komt, zou de opbrengst de steunvraag uit het herstelplan (gedeeltelijk) kunnen bekostigen en kan de steun terugvloeien naar de gemeenten. Inmiddels zijn in dit kader taxaties uitgevoerd (zowel in opdracht van de gemeente Venlo als in opdracht van de Mutsaersstichting / Rabobank) die een lagere uitkomst hebben dan de in het herstelplan opgenomen waardes van het vastgoed (orde van grootte ca. 1/3^{e} van de eerder geraamde € 32 miljoen). Het is op basis van deze taxaties en de hieraan ten grondslag liggende uitgangspunten niet aannemelijk dat de opbrengst voldoende is om de volledige steunvraag terug te betalen. Het vastgoedplan van de gemeente Venlo heeft de opgave teneinde een grotere potentiële opbrengst/ ontwikkelwaarde te realiseren in plaats van de eerder getaxeerde waardes.

Besluitvorming over het vastgoedplan wordt met urgentie binnen de gemeente Venlo voorbereid. De verwachting is dat de gemeenteraad van Venlo voor de zomer een beslissing neemt over dit vastgoedplan. We brengen deze adviesnota en het raadsvoorstel voor het continuïteitsplan nu toch op route omdat op voorhand niet te zeggen is of het vastgoedplan (inclusief positieve besluitvorming door de gemeenteraad van Venlo) tijdig gereed is. Daarnaast is het noodzakelijk om sowieso een besluit te nemen over het continuïteitsplan omdat de steunvraag van de Mutsaersstichting breder is dan alleen een financiële steunvraag.

In de overeenkomsten voor het verstrekken van de steun wordt juridisch bindend vastgelegd dat de eventuele opbrengsten van het vastgoedplan die na besluitvorming over het continuïteitsplan worden gerealiseerd, door de Mutsaersstichting worden terugbetaald aan de gemeenten die steun verlenen. Dit krijgt vorm door vast te leggen dat de Mutsaersstichting de ruimte die zij heeft boven overeengekomen financiële ratio’s benut om steun terug te betalen. Wanneer de Mutsaersstichting vastgoed verkoopt, zal dit mechanisme in werking treden, mits de financiële ratio’s dit toestaan.

Bij de besluitvorming over het vastgoedplan van de gemeente Venlo worden ook proces- en governance-afspraken gemaakt over de consequenties van het plan voor de verhouding tussen de gemeente Venlo, de overige gemeenten en de Mutsaersstichting. In dit kader wordt erop toegezien dat bij het uitwerken van de op te stellen subsidiebeschikking en uitvoeringsovereenkomst een planeconoom wordt betrokken, gekoppeld aan het contractmanagement van het MGR.. De planeconoom wordt betrokken bij het in kaart brengen van de mogelijke (her)ontwikkelwaarde van het vastgoed en/of de gronden en het zo nodig meedenken in de vaststelling van de potentiële opbrengst/ ontwikkelwaarde. Doelstelling hierbij is dat de gemeente Roermond in ieder geval de ingelegde steun (van circa 1,2 miljoen) minimaal terugkrijgt. Het betreft een planeconoom of planeconomen die de gemeenten vertegenwoordigen uit Noord- en Midden-Limburg, niet zijnde Venlo, maar wel in samenwerking met de planeconoom van de gemeente Venlo.

1.4 De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft de Mutsaersstichting (locatie Venlo) onder verscherpt toezicht gesteld

Vanwege de situatie waar de nieuwe Raad van Bestuur sinds september 2023 mee geconfronteerd werd, is mede het signaal van de Raad van Bestuur voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) reden geweest om toezicht uit te voeren bij de Mutsaersstichting, locatie Venlo. De IGJ

signaleerde op basis van dat toezicht een aantal tekortkomingen op grond waarvan de IGJ heeft besloten om de Mutsaersstichting voor de duur van zes maanden onder verscherpt toezicht te stellen. Inmiddels heeft de Mutsaersstichting een verbeterplan opgesteld, waarin te lezen is op welke wijze de aandachts- en verbeterpunten worden aangepakt. Ook de hoofdlijnen van het verbeterplan en hoe de Mutsaersstichting de kwaliteit van zorg versterkt, zijn opgenomen in het continuïteitsplan.

1.5 Het historisch onderzoek bevat signalen van onregelmatigheden die om vervolgonderzoek vragen

Het herstelplan kijkt, op basis van (een grondige analyse van) de oorzaken van de huidige situatie, naar de toekomst. Ook is een historisch onderzoek uitgevoerd, dat zich richt op zorgelijke signalen uit het verleden waar gemeenten al veel langer vragen over hebben gesteld. De vorige Raad van Bestuur gaf, ondanks vele pogingen, geen openheid van zaken. De nieuwe Raad van Bestuur heeft in het kader van volledige transparantie opdracht gegeven voor een historisch onderzoek. Dat onderzoek is uitgevoerd door forensisch accountants van PWC. Waar mogelijk zijn de hoofdlijnen van het historisch onderzoek opgenomen als bijlage bij het herstelplan.

Zowel Mutsaersstichting als gemeenten gaan aan de slag met het vervolg. De Raad van Bestuur heeft de aanbevelingen overgenomen en direct passende actie ondernomen. Het vervolgonderzoek naar aanleiding van het historisch onderzoek wordt voortgezet.

Vanuit gemeentelijk perspectief is door een ambtelijke werkgroep beoordeeld welke vervolgstappen mogelijk en nodig zijn. Het voorstel is de vervolgstappen in gezamenlijkheid met de 14 gemeenten uit te voeren. Voorgesteld wordt dit op te dragen aan de MGR.

1.6 Het jeugdhulp-landschap in Limburg is kwetsbaar

De situatie bij de Mutsaersstichting staat niet op zichzelf. Zo zijn er landelijk veel signalen van financiële problemen bij jeugdhulpaanbieders. De afgelopen jaren met fors gestegen (energie)prijzen en CAO-stijgingen hebben de financiële uitdagingen versterkt. De geografische ligging in Limburg maakt dat we niet kunnen terugvallen op jeugdhulpaanbieders uit aanpalende regio's. Deze combinatie van factoren vraagt om een nadere verkenning van een toekomstbestendig jeugdhulplandschap: wat is er nodig om de komende jaren kwalitatief goede jeugdhulp voor onze jeugdigen en gezinnen te kunnen blijven bieden?
Een delegatie van bestuurders uit Limburg heeft hierover het gesprek gevoerd met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). VWS herkent de urgentie van de problemen in Limburg en heeft toegezegd een Werkgroep Robuust Zorglandschap Limburg in te richten die kijkt naar een duurzame oplossing voor het zorglandschap in Limburg. In deze werkgroep zal naast vertegenwoordigers vanuit de gemeenten/jeugdhulpregio's in ieder geval ook VWS zitting nemen. Daarnaast is afgesproken dat ook het ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ), de regioadviseur en de VNG hierin zitting zullen nemen en dat bezien wordt of nog andere aanvullende expertise noodzakelijk is. VWS neemt de financiering van de werkgroep voor zijn rekening. Zie de brief van het ministerie van VWS hierover in bijlage 11.

1.7 Continuïteit van zorg kan alleen geborgd worden als alle gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen

Het is mogelijk dat gemeenten die gevraagd wordt een bijdrage te leveren daartoe niet besluiten. Daarmee zou een deel van de dekking van het continuïteitsplan wegvallen. De jeugdhulpregio Zuid-Limburg heeft tot nu toe laten weten niet bereid te zijn bij te dragen aan het herstelplan van de Mutsaersstichting, maar een aanwijzing daartoe van het ministerie af te wachten. Wanneer gemeenten besluiten niet bij te dragen, vullen zij hun verantwoordelijkheid voor de continuïteit van

zorg feitelijk niet in. In die gevallen doorlopen de stuurgroep en de regievoerder een proces van escalatie. Allereerst bestaat de mogelijkheid om de Jeugdautoriteit te vragen op te treden als onafhankelijke scheidsrechter. In het geval geen overeenstemming kan worden bereikt, kan het ministerie van VWS via interbestuurlijk toezicht en uiteindelijk een besluit via indeplaatsstelling de gemeenten dwingen hun verantwoordelijkheid te nemen.

Historisch overzicht

- Raadsinformatiebrief inzake ontwikkelingen Mutsaersstichting d.d. 7 november 2023 (zaaknummer 118356-2023)
- Raadsinformatiebrief MGR over de Mutsaersstichting d.d. 11 januari 2024 (zaaknummer 7234-2024)
- Raadsinformatiebrief inzake houtskoolschets herstelplan Mutsaersstichting d.d. 6 februari 2024 (zaaknummer 15912-2024)
- Raadsbesluit inzake het kenbaar maken van de wensen en bedenkingen voor het beschikbaar stellen van € 429.000 als voorwaardelijk voorschot om de zorgcontinuïteit voor de gezinnen onder behandeling bij de Mutsaersstichting te borgen d.d. 19 maart 2024 (zaaknummer 15912-2024).

Financiële gevolgen
De totale financiële steunvraag aan de gemeenten van Limburg komt neer op € 10,8 miljoen. De verdeling van de steunvraag over de jeugdhulpregio's en vervolgens over de individuele gemeenten gebeurt op basis van het aantal cliënten bij de Mutsaersstichting en de deelnemingen op de peildatum 24 oktober 2023 en de gemiddelde kosten per cliënt per zorgvorm (zie bijlage 10).

De gemeenten structureren de betalingen op zo'n manier dat er maximale zekerheden kunnen worden ingebouwd als de financiële steun wordt verstrekt. Daarbij is gekeken hoe – rekening houdend met de eisen die binnen de lopende aanbesteding gelden voor financiële ratio's van de Mutsaersstichting – een zo groot mogelijk deel van de subsidie een gefixeerde terugbetalingsplicht krijgt. Concreet voorstel is om te komen tot een subsidie met zowel een gefixeerde terugbetalingsplicht met rente (ter waarde van 1 miljoen) áls een flexibele terugbetalingsplicht (ter waarde van 9,8 miljoen).

Voor de gemeente Roermond komt het aandeel in de steunvraag op basis van de verdeelsleutel neer op € 1.181.891,-. We stellen voor deze te dekken uit de algemene reserve en hiervoor een bestemmingsreserve in te stellen.

In maart 2024 hebben wij na het doorlopen van de wensen en bedenkingen procedure, reeds besloten tot het verstrekken van een voorwaardelijk voorschot op de steunvraag uit het herstelplan. Dit bedrag ter hoogte van € 429.000 is reeds betaald, maar nog niet in de begroting opgenomen. Dit voorschot wordt verrekend met de totaal te betalen bijdrage. Er rest voor onze gemeente dus nog een bijdrage van € 752.890,64. In juli 2024 wordt een bijdrage betaald van € 310.819 en in oktober 2024 € 388.454. In 2025 nog een laatste bedrag van € 53.618.

Onderstaand de bijbehorende begrotingswijziging:

Begrotingswijziging					
Toelichting op de financiële gevolgen					
Veranderingen in de baten en lasten					
Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028

Verhoging lasten (kostenplaats 62510, jeugdhulp behandeling, taakveld 6.72b)	1.128.273	53.618			
Mutatie reserve binnen taakveld 7.72b	-1.128.273	-53.618			

Wijzigingen in reserves/voorzieningen en aanvraag investeringskredieten					
Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
Onttrekking algemene reserve	1.181.891				
Storting bestemmingsreserve “Continuïteitsplan Mutsaersstichting”	1.181.891				

Bij terugbetaling van (gedeeltelijke) subsidie door de Mutsaersstichting, zal dit via de reguliere P&C cyclus terugvloeien naar de algemene reserve.

Communicatie en participatie
Op het moment dat alle gemeenteraden een besluit hebben genomen, naar verwachting begin juli 2024, organiseren we samen met de Raad van Bestuur van de Mutsaersstichting een persmoment en versturen we namens de regio een persbericht dat wordt afgestemd met de Mutsaersstichting. Op die manier onderstrepen we deze mijlpaal wat zal bijdragen aan het creëren van rust en zekerheid voor jeugdigen, gezinnen die door de Mutsaersstichting geholpen worden en voor de medewerkers die zich daar dagelijks voor inzetten.

Uitvoering en evaluatie
Op basis van de besluiten van de gemeenteraden zullen de colleges overgaan tot het verstrekken van de subsidie.

Niet openbaar/ Geheimhouding
Op bijlage 5 a, 5b en 9 zijn uitzonderingen op de openbaarheid genoemd in artikel 5 Woo van toepassing waardoor deze documenten niet openbaar zijn.

Op basis van artikel 87 Gemeentewet wordt tevens geheimhouding opgelegd op bijlage 5 a, 5b en 9. te leggen omdat er uitzonderingen op de openbaarheid van toepassing zijn op grond van artikel 87 van de Gemeentewet.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

J. van Putten

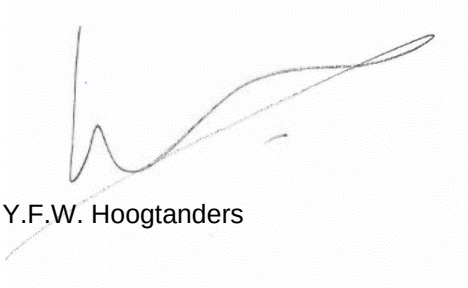

Y.F.W. Hoogtanders

Bijlage(n):

Bijlage 1a – Herstelplan Grip op de Toekomst

Bijlage 1b – Herstelplan Grip op de Toekomst- Bijlage historisch onderzoek

Bijlage 2 – Vragen en antwoorden Meerjarenherstelplan Mutsaersstichting

Bijlage 3 –Inhoudelijke beoordeling Meerjarenherstelplan Mutsaers

Bijlage 4 – Advisering definitief herstelplan werkgroep financien 23-4-2024 (geanonimiseerd)

Bijlage 5a – GEHEIMHOUDING Oplegger ambtelijke reactie advies Stibbe

Bijlage 5b – GEHEIMHOUDING Advies Stibbe financiering MSS

Bijlage 6 – Advies JA over herstelplan

Bijlage 7 – Afweging alternatieven

Bijlage 7a – Brief IGJ 11 maart 2024 (geanonimiseerd)

Bijlage 7b – Notitie mr.dr. Bastiaan Wallage consequenties faillissement

Bijlage 8 – Voorwaarden van de gemeenten van Noord- en Midden-Limburg aan de steun voor het Meerjaren-Herstelplan van de Mutsaersstichting

Bijlage 9 – GEHEIMHOUDING Notitie vervolg historisch onderzoek (1 mei 2024)

Bijlage 10 – Verdeelsleutel inzake herstelplan Mutsaersstichting

Bijlage 11 – Brief van 25 april 2024 van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (geanonimiseerd)